

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 70 Lei
 Pe jum. an . . . 35 Lei
 Pe trei luni . . . 15 Lei
 Un număr costă 50 bani.
 TELEFON P. ORAȘ 21
 INTERURBAN No 750

ROMÂNUL

**REDACȚIA ȘI
 ADMINISTRAȚIA**
 Str. Românilor 1/a.
 Inscrisurile se primesc
 la administrație și se tax-
 ează conform tarifului.
**MANUSCRIPTELE
 NU SE ÎNAPOIAZĂ**

Renunțarea la... absurdități

Presa streină se ocupă, cu un aer serios în aparență de o propunere ce ar fi fost făcută de d. Toma Ionescu, delegatul României în Liga Națiunilor, în sensul ca România să intervina în Armenia pentru a se reuși o dată să se pue capăt incurcatei situațiuni de acolo.

Umanitarismul, generozitatea și largile vederi de politică internațională a dlui Toma Ionescu, ar fi oferit se zice, Angliei, două divizii românești, pentru apărarea coastelor Asiei Mici.

Propunerea, făcută cu seriozitate, era, firește, de natură, să încante pe Anglia, care nu avea nici un motiv să se simtă jicnită de acel ajutor neașteptat.

Așa se explică faptul că zilele trecute, s'au primit telegrame din streinătate, în care se vorbea despre România, în legătură cu Armenia, adăugându-se că s'ar fi încredințat României, protectoratul statului armean.

Toate svonorile acestea ciudate, toate aceste punerii la cale, ce sunt înafară din cadrul or cărei concepțiuni politice, provin din două cauze, admirabil de limpezi și de lămurite: prima cauză este că noi nu ne alegem nici o dată, natural pe care fi trimitem în streinătate, iar a doua cauză este aceea că națiunile streine, necunoscând nici mentalitatea, nici valoarea intelectuală și politică a trimisilor noștri îi judecă pe aceștia din punctul de vedere exclusiv al intereselor acelor țări.

Așa se explică faptul că cele mai teribile absurdități sunt primite și discutate în streinătate, ce simte o placere deosebită, date fiind interesele streinătății, să delibereze asupra enormităților trimisilor speciali ai României.

De altminteri nu trebuie să se uite că noi Români chiar în cele mai grele momente pentru țară, am continuat să păstrăm monopolul absurdităților naționale și politice, monopol pe care l'am ilustrat, nu mai departe decât în perioada cea mai critică a războiului cu planul „Triunghiului Morții”, și cu transportarea trupelor noastre în Caucazia și de acolo mai departe, or unde ar fi cerut interesele Antantei.

Cu acel prilej, toată lumea românească a fost mai întâi indignată de monstruoșitatea propunerii; în cele din urmă însă s'a încins o veselie generală, când s'a stabilit că aceea concepție hilariantă venea dela dlul Toma Ionescu, delegatul de azi al României, în Liga Națiunilor.

Se va râde probabil și de propunerea relativă la trimiterea armatei române în Asia Mică, după cum se va râde și mai mult dacă mâine, același chirurg, ar pretinde ca România să-și mobilizeze întreaga armată pentru a bate și a cuceri pe Hotentoci.

În mijlocul unei veselii atât de intense, există însă și o parte tragică și anume că streinătate, sau mai bine zis o parte a acesteia, poate să ia în serios enormitățile cari se spun; există însă în streinătate și oameni înzestrați

astfel, care să-și facă o tristă idee de România, din cauza trimisilor ei speciali, în adunări unde se discută cele mai înalte interese ale neamului.

Să învățăm să ne alegem oamenii; să renunțăm la tot ceea ce poate să fie dictat de sentimentul de prietenie și să trimitem pe doctori la spitale și la clinici, iar pentru înalte misiuni politice, să numim oameni serioși și competenți.

Și ... mai pre sus de toate; să înțelegem o dată, pentru totdeauna că trebuie să renunțăm la absurdități.

Direcția regională rămâne la Arad.

Este cunoscută rezistența cu care a fost întâmpinată din partea guvernului, cererea autorităților și a populației din Arad, de-a se renunța la intenția mutării din Arad la Satu-Mare a direcției regionale cfr.

Parlamentarii arădani de-asemena au fost rugați să interpeleze în cameră și senat, în această chestiune.

Se știe că atunci când hotărârea guvernului se considera ca definitivă, d. Vasile Goldis, fost ministru, a intervenit telegrafic la d. prim-ministru, general Averescu, cerând schimbarea hotărârii, relativ la mutarea direcției regionale din Arad.

Suntem autorizați să credem că plecând în urma la București, d. Vasile Goldis, a avut cu șeful guvernului și cu alte autorități competente, întrevederi în această chestiune. Dsa a arătat importanța pentru Arad, ca mare oraș de frontieră, a direcției regionale CFR, și, după cum se anunță, guvernul a adoptat punctul de vedere al dlui V. Goldis, revocând toate dispozițiunile luate în vederea transferării la Satu-Mare a instituției din chestiune.

Faptul că guvernul a dat ascultare părerii și cererei exprimate de un om de stat, de talia dlui Vasile Goldis, nu poate decât să măgulească întreg Aradul, întărind tot de o dată convingerea că la centru părerile autorizate și drepte, găsesc încă un ecou fericit.

Răspunsul guvernului elen la nota Antantei.

Atena. — Guvernul grecesc lucrează la redactarea răspunsului ce urmează să dea notei Antantei. Guvernul elen ține să accentueze sentimentele sale de loialitate față de Antantă și respinge acuzația, că prin readucerea lui Constantin pe tron s'ar fi intenționat a se lura împotriva intereselor Antantei. Guvernul readucând pe regele Constantin, a împlinit numai dorința poporului grecesc.

(Ag. „Damian”).

Primul ministru va lua concediu.

București. — Se anunță că primul ministru d. general Averescu va lua un concediu de 20 zile. În absența dlui general Averescu interimatul primului ministru îl va avea d. Argetoianu.

(Ag. „Damian”).

Pentru escadrila care pleacă.

de d. Alex. Avestia.

Escadrila de luptă din Arad pleacă.

Marile pasări își destind rezorturile și arcurile de oțel; văjăesc o ultimă dată din enorma vi brațune a helicei și respiră vijelios încă odată prin plămâni de aramă ai motorului. Marile pasări își iau drumul spre cuibul lor inițial ce le atrage cu caldura și intimitatea lui, fără a se împiedeca însă să gândească la mulțumirea de a tramanta o altă atmosferă cu aripile și a descoperi în alte colțuri ale țării noi orizonturi și noi regiuni strălucitoare de azur și de senin.

Ultimul sbor asupra Aradului care a primit atât de bine pe scumpii săi aviatori va fi tot atât de sigur și frumos ca și toate celelalte sboruri executate până acum.

Este însă o ușoară tristete și melancolie în această ultimă tălhăire a antenelor și în acest ultim muget al motorului; este tristetea explicabilă a amintirilor trezite de locurile unde, ei, aviatorii s'au simțit atât de bine și unde ajunseseră să tacă parte din cadrul inconjurător.

Estiu pe cer odată cu soarele și se coborau adesea la apusul astrului regal.

Înălțimea la care pluteau pasările minunate își lădea totdeauna impresia siguranței că știa tot ceea ce se petrece în depărtare iar frumusețea sborului lor zilnic adăuga o notă impresionantă și artistică în ocupațiunile programului cotidian.

Oameni liniștiți și calmi, crescuți în atmosfera unor țeluri de pericole, eram aproape recunoscători aviatorilor că se obosesc și se scoală pentru noi atunci când la ore matinale ascultăm din culcușul nostru călduros, trematul motoarelor, pe cerul încă cenușiu.

În fața aparatelor ce evoluau la înălțimi în căderi de cascadă și în prăvălii aristocratice, cine nu își zice adesea, încercând să caracterizeze sborul și să deosebească aparatele: „capitanul Rucășanu, comandantul escadrilei, acela care înfruntă cu atât curaj eterul; e locotenentul aviator Pantazi, acela care sfâșie înălțimile cu înțeli ametoare; e plutonierul Soib, puot cu alese studii făcute în streinătate. Sburătorul ce pare că evoluează, urmărește sau atacă pe dușmanul prezent dar invizibil.

Aviatorii pleacă toți, afară de unul, pe care camarazii ni-l încredințează nouă, în pământul negru al cimitirului, unde se mistue și arde încă frumosul său vis aerian.

În pământul ce-l păstrează, aviatorii ne lasă cu lacrimile în ochi onoarea să-i veghem la căpătâi și să nu uităm sieriul celui care a fost pus în groapă cu onorurile întregului oraș.

Fii liniștiți scumpii noștri aviatori! Suntem prea buni, prea miloși, prea mândri, pentru ca să nu ne facem datoria pe deplin.

Vă promitem să respectăm somnul camaradului, sfărâmat de răsunarea aerului pe care l'a bravat; vă promitem să-i veghem mormântul și să nu-l abandonăm uitării.

Când vor ieși primii ghiocci, mâini albe vor pune pe mormânt flori palide și delicate, iar glasuri sfioase de femei vor șopti o rugăciune pentru aviatorul mort în floarea vârstei și a cărui trupă o vedem și astăzi limpede, candidă și frumoasă, purtând în colțul gurei sărășul biând și tainic al acelora cari mor de timpuriu.

Și acum când aripile se destind, pentru prima oară tristă, trimițându-ne parcă ultima voastră salutare, prin distanțele ce viteza avioanelor le prelungesc vertiginos în urma voastră, priviți înapoi încă odată și făcând să tacă

INFORMAȚII

un moment motorul, ascultați zgomotul imperceptibil: sunt urările noastre ce vă urmează în drumul vostru aerian; sunt cuvintele noastre de audio, insoțite... priviți bine — de sincera fluturare a batistelor, din care multe delicate și ușoare, ascund înapoia tesuturilor fine de mătase, o lacrimă spontană și curată ca picăturile de rouă, alunecată printre gene și stearsă cu emoțiune... pe turis!

Programa săptămânală a „Cursului de seară, Arad”.

În Institutul școlii medii „Iosif Vulcan” seara la orele 8—9).

MARTI: Curs de limba română (progr.) Declinația. Lucrări în scris. Continuarea lecturii „Popa Sanda” D. prof. L. Rosculeț. — Chimie: Studiul oxigenului din punct de vedere analitic și cantitativ, însoțit de diferite experiențe. D. prof. Const. Teodorescu.

MIERCURI: Limba franceză (incep.) Règles sur la prononciation (suite). Conversation. Verbe être. Dra prof. E. Costandachie. — Limba franceză (progres). Au musée. (Paris, Versailles). D. prof. Jean Decamp.

JOI: Curs de limba română. Imperfectul celor 4 conjugări. Lectură. Exerciții verbale în cadrul lecturii și conjugării. Dnii prof. I. Dabiciu, L. Rosculeț, T. Mager. — Matematică: Numere zecimale, Operațiunile cu numere zecimale. D. prof. I. Dumitriu. — Limba franceză (incep.) Mots d'usage. Conversation. Verbe avoir. Dra prof. E. Costandachie.

VINERI: Curs de limba română (progres). Declinația. Lucrări în scris. Continuarea lecturii „Popa Sanda”. D. prof. L. Rosculeț. — Limba franceză: Au jardin zoologique. D. prof. Jean Decamp.

SĂMBĂȚĂ: Botanică. Noțiuni fundamentale din morfologia plantelor. D. prof. M. Musca. — Fizică: Paralelogramul forțelor. (Compunerea și descompunerea forțelor). D. prof. T. Grozescu.

Arad, la 26 Dec. 1920.

DIRECȚIUNEA.

Amânarea conferinței financiare din Bruxelles.

Delegația germană a părăsit Miercuri orașul Bruxelles, după ce conferința a fost amânată până la 10 Ianuarie. Conversațiile particulare între delegații germani și celelalte vor continua încă și în timpul pauzei.

Ziarul „Vorwärts”, organul socialștilor majoritari, comentând articolul ziarului „Times”, care a afirmat că aliații au cerut la Bruxelles 255 milioane mărci în aur, spune că acesta este un semn de alarmă pentru opinia publică germană ca ea nu privească cu prea mult optimism negocierile dela Bruxelles. Indicațiunile lui „Times” ar însemna introducerea controlului financiar internațional asupra Germaniei, în urma căreia Germania va fi trasă în urmă pentru timp de 40 de ani într-o colonie autarhică. Cu asemenea condiții însă aliații nu vor obține dela Germania mai mult decât ceea ce Germania, ca membru liber contractant, ar fi dispusă să în stare să dea de bună voie fără dictat.

Alte ziare caracterează cererea fantastică de miliarde ca un bluff, prin care se încearcă a se influența opinia publică în Germania.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” este de părere că exportul din Bruxelles nu pot crede serios în posibilitatea plății unei asemenea sume, pe care Germania niciodată nu ar fi în stare să o plătească. Prin dictat nu se poate obține nimic în chestiunea reparațiilor.

Cărți și reviste.

— Cărți și reviste primite la redacție

Cartea Adultului de curs primar, cuprinzând materiile de limba română, aritmetică și geometrie, religie, istorie, geografie și științe naturale, fizice, prevăzute în „Regulamentul Școlilor de Adulți”, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 49 din 3 Iunie 1904, cu modificările introduse până la 1 Iulie 1910. Materialul este înlocuit pentru adulții candidați la examenul de absolvire a cursului primar, de dnl. Gh. Tănăsescu, Ion Costacea și Victor Stănescu, Institutoi în Constanța.

În Ardeal, unde pe lângă multele mii de analfabeți, avem și un mare contingent de adulți, candidați la examenul de absolvire a cursului primar, această carte este cum nu se poate mai bine venită. Recomandăm în atențiunea dlor învățători această carte, pentru a o răspândi, cât mai mult printre tinerii noștri. Cartea se poate comanda direct din București, dela „Cartea Românească”.

— Ziarele din Capitală li s'a pus în vedere, să nu mai publice fără autorizație oficială, nici o știre relativ la arăstările operate în legătură cu atentatul dela Senat, fiindcă aceste știri produc încurcături organelor însărcinate cu descoperirea vinovaților.

Ziarul nostru, care a înțeles încă dela început desorientarea ce ar fi putut să rezulte într'o chestiune atât de delicată, pe urma publicării unor notițe lipsite de orice precizie, s'a abținut să dea orice cuvânt referitor la prestarea atențiilor, așteptând un rezultat cu caracter oficial.

— Direcțiunea datorie publice, din ministerul de finanțe, comunică cumcă după sărbătorii, ministerul va lăsa dublicate după valorile evacuate la Moscova a celor dețineri cari vor avea asupra lor certificatele liberate de Casa de depuneri și conservățiune.

— Operațiunile de import vor fi reduse la minimum posibil, iar în ceea ce privește exportul se vor stabili condițiuni mai restrictive ca cele de azi, neacceptându-se decât la plata în lei.

— Se află din Washington că în curând se va propune congresului admiterea unui împrumut de 1 miliard și jumătate dolari ce urmează să se acorde Germaniei pentru finanțarea comerțului său cu Statele Unite.

— D. O. Gritta, prefectul poliției s'a renapoiat ieri după masă dela București.

— Reglementul pentru locuințe nu se va putea în aplicare decât în orașele unde autoritățile locale au hotărât introducerea acestei măsuri și ministerul de interne a aprobat hotărârea luată.

— D'Annunzio a răspuns la ultimul generalului Cavaglia declarând că nu are nimic de adăugat la primul său răspuns. Ca urmare a acestui refuz, generalul Cavaglia a ordonat blocusul colectiv al orașului Fiume și al insulelor.

— Pe linia Arad—Telus s'a reșus în circulație trenurile de persoane oprite de curând. Astfel din Arad pleacă spre Telus trenul nr. 610 dimineața la orele 7 și 47 minute și trenul nr. 603 după masă la orele 5 și 31 minute. Dela Telus sosesc la Arad următoarele două trenuri: nr. 607 dimineața la orele 10 și 33 minute și nr. 609 seara la orele 7 și 54 minute.

Pentru a ține pasul călătorilor celor cari merg la Cluj Oradea-Mare, Sibiu sau Brașov, direcția regională prefecției să aibăze la fiecare tren câte un vagon de cot pentru aceste orașe astfel că pasagerii să fie scutiți de neplăcerile schimbului de tren în gara Telus.

Direcția regională a făcut propunere direcției generale pentru punerea în circulație a unui tren accelerat Arad—București, prin Timișoara—Orșova.

— La biroul de pașapoarte al orașului au sosit pașapoartele eliberate pentru călătorii domiciliați în Arad: Nicolae Fritz, soțul lui Ladislav Hofbauer, Eduard Piblinger, George Korosy.

Dr. P. Robescu, ordonează dela 8—9 și dela 2—4 în Bulev. Regina Maria (Andrássy), Palatul Neumann: Boli interne de copii și de sânge.

x BANCA VITICOLĂ a României aduce la cunoștința dlor acționari cari nu au efectuat încă vărsămintele la acțiunile Emisiunea II-a, că se mai acordă, pentru efectuarea lor, un ultim termen până la 25 Decembrie, după care se vor aplica dispozițiunile codului de comerț. Pentru vărsămintele neefectuate la timp, se percepe o dobândă de 10%. Me 2283—6

x Au sosit mărfuri împletite și țesute din Viena la magazinul BĂRSONY, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) nr. 17. Telefon 642. Ba 2286

x Cel mai frumos cadou de Crăciun și Anul nou, este o garnitură de blamă, sau o boa de vulpe sau un mansou. Se află mare asortiment în deposit pentru prețuri ieftine la Leichner, Bănar Oradea-Mare, str. Rumanari nr. 2. Tot aici se efectuează transformări. Le 2260—5

— În afară de actualele trenuri de persoane direcțiunea generală a CFR... studiază punerea în circulație de trenuri mixte pe întreaga rețea de cale ferată.

— Toate mașinile navete ce s'au mai găsit în cursă, fie pentru concesionari, fie pentru CFR, vor înceta cursa, iar mașina se va preda depoului cel mai apropiat, vagoanele încărcate rămânând a se expedia cu trenurile în circulație.

— Conte Czernin, fostul ministru de externe al Austriei, a făcut vizită în timpul sederei sale la Berlin lui Hugo Stinnes, multimiliardarul Germaniei Regele industriei. Se raportează că Czernin, discutând chestiunile politice în legătură cu alipirea Austriei de Germania, Stinnes s'a ocupat de aranjamentele financiare pentru a ajuta la restaurarea vieții industriale și economice a Austriei dacă se aliștește. Se crede că Stinnes va vizita întreprinderile financiare din Viena.

— D. Octavian Prie, secretarul general al instrucțiunii din Cluj, a fost autorizat să aprobe și să semneze ordonanțele de plată pentru personalul didactic și administrativ.

— La administrația ziarului s'a primit dela v.ăd. Sofia Clorogariu, întru amintirea neuitatului său soț, Vasile Clorogariu, pentru fondul orfanilor de război suma de lei 100.

— Funcționarii primăriei autorizați cu controlul negustorilor și al localurilor de consumație, aducându-li-se la cunoștință că în unele localuri de consumație proprietarii nu au afișat tabloul general al prețurilor referitor la mâncările și beuturile ce le servesc, vor vizita zilele apropiate toate localurile de consumație pentru a constata eventualele abuzuri.

— Noul ministru al republicii austriece la București d. Wilhelm Storck, a prezentat Sămbătă dimineața scrisorile de acreditare către Suveran.

În sala tronului erau Suveranul, principele moștenitor, membrii guvernului și casa civilă și militară.

— Cele mai frumoase articole de lenjerie pentru bărbați femei și copii, prețuri convenabile, lucrate în termen scurt, la v.ăd. Armin Szálka! Arad, str. I. I. Brătianu (Weitzer János) nr. 13 față cu posta centrală.

— Cadou de Crăciun — fotografii execută artistic atelierul Nagy Géza Arad, Bul. Reg. Maria (fost Andrássy) Nr. 22, parie cu față cu prefectura județului. Na 2165—

Transporturile pe C. F. R.

Comisiunea centrală de transporturi nu mai rezervă nici o cerere pentru efectuarea de transporturi, până când nu se va aduce dovada că transportul respectiv se află deus în gara de expediție sau vre-o localitate de unde poate fi adus în termen de 5 zile, dela data avizării pentru încărcare și că solicitatorul este într'adevar predătorul sau deținătorul acelei mărfi. Dacă după trecerea termenului de 5 zile, dela avizarea încărcării, aceasta nu s'a efectuat, aprobarea dată se anulează și solicitatorul, trebuie să facă o nouă cerere.

Toate aceste cereri se vor adresa direcțiilor regionale către delegatul ministerului respectiv, dela fiecare regiune în parte (pentru cererile militare delegatul M. St. M.; pentru cererile de alimente aprovizionare sau combustibil etc., delegatul subsecretariatului de stat; pentru cererile industriei și de produsele petrolifere, delegatul ministerului respectiv, iar pentru cererile CFR, la direcția regională respectivă).

Ministerele în chestiune întocmesc tablourile generale cari se supun comisiunii centrale de transporturi, pentru aprobare.

În consecință nu se pot aproba transporturi până nu se îndeplinesc formalitățile arătate mai sus.

CELE MAI FRUMOASE ȘI MAI VALOROASE CADOURI ARTISTICE SE POT CUMPARA IN

Salonul de artă plastică și industrială

din sala mică a PALATULUI CULTURAL.

Activitatea politică a ungarilor.

In parlamentul actual al României, ungarul ardeleni, al căror număr trece peste un milion, sunt reprezentați abia de doi-trei oameni.

Această anomalie se datorește faptului, că ungarul, mai mult decât alte minorități din România-Mare, au înțeles să dovedească, prin pasivitatea lor politică de până acum, că nu se împacă cu noua alcătuire a statului român. Pe de altă parte, frații lor din Ungaria, făceau o intensă propagandă contra activității politice printre ungarul ardeleni, cu scopul de a putea prezenta acest fapt înaintea străinătății, drept rezultat al opresiunii politice, exercitate contra minorităților, de guvernul român.

Mulți dintre ungurii erau de altfel ferm convinși, că „ocupatiunea” română și dacă dăinuie este mai mult, nu este decât vremelnică și că odată totuși „se va da ordinul” din Paris, ca armata română să părăsească „teritoriile maghiare”.

Doi ani de așteptare zadarnică, a fost un timp abia suficient pentru conducătorii naturali ai ungarimii ardeleni, pentru a recunoaște marea parte de vinovăție, cu care se pot acuza, pentru inactivitatea, sau mai precis pentru rezistența politică pasivă, la care i-au îndemnat până acum pe frații lor.

Muzile ce și-le făceau aceștia și minunile a căror împlinire o așteptau, s’au dovedit zadarnice și odată cu aceasta a fost înțeleasă și marea greșală ce s’a comis, prin îndemmurile la „rezistență”.

În formă neoficială, bărbații conducători ai ungarimii grupati în jurul celor două puternice asociații ale lor „Emke și Ege”, în ultimul timp au luat contact atât cu bărbații conducători ai românilor din Ardeal, cât și cu însuși guvernul, cărui i-au înaintat și un memoriu, în chestia agrară.

Se vede, că buna primire de care ungarul s’au bucurat, din partea guvernului, cu ocazia vizitei la București, a fost decisivă pentru a face să înțelească în mintea acestora ideea de a lua parte la viața politică a țării.

Interviewurile cu bărbații noștri politici au început de atunci încoace să urmeze zilnic în presa maghiară, luminându-se tot mai bine pentru ungarul, desavantajate rezistenței politice și utopia de care s’au lăsat a fi amăgiți.

Față de progresul noii concepții, ziarele maghiare, odată cu vestirea nașterii Mântuitorului, au publicat la loc de frunte și proclamatiunea către ungarimea ardelenă, prin care se cere concursul tuturor, la opera de reorganizare a forțelor naționale, în vederea activității politice.

Unele ziare au publicat chiar programe politice. Deocamdată nu insistăm însă asupra acestora.

Faptul ce interesează momentan este acela, că maghiarii s’au întors la o concepție politică sănătoasă.

Rămâne să vedem, cari sunt punctele principale ale acestei concepții, ca și condițiile între cari maghiarii nădăjduesc să poată trăi bine în noua lor patrie și cari sunt acele drepturi socotite de ungarime indispensabile, pentru asigurarea viabilității și progresului ei cultural-național și economic.

În cazul când stările excepționale din Ardeal, vor permite, ungarul vor organiza în cursul lunii viitoare, la Cluj, un mare congres și cu această ocaziune, se va vota și programul politic al minorităților maghiare.

Din parte-ne fimem să arătăm, că ne bucură noua atitudine a concetățenilor noștri. Ne bucură, pentru că vom mai bine să avem cu unul mai mulți adversari politici pe față, care să ne spună verde păsurile sale, decât să avem în mijlocul nostru un popor întreg, tăcut dar nemulțumit.

Considerăm apoi, politicește destul de coaptă minoritatea maghiară, pentru a putea să facă o bună alegere, printre cei chemați ai săi. Pasul făcut acum de minoritatea maghiară, constituie în definitiv, un act de mare importanță în istoria politică a țării și în aceea a procesului de consolidare internă a patriei.

Răspunsul Suveranului la adresa Senatului.

Domnule vicepreședinte, Domnilor Senatori,

Din adâncul sufletului vă mulțumesc pentru sentimentele de credință și devotament ce-mi aduceți din partea Senatului. Cu deosebire sunt recunoscător pentru modul călduros cu care Ne-ați exprimat partea ce Senatul român a luat la bucuria Familiei Mele cu prilejul logodirei celor două vârstare ale Dinastiei Mele, născute și crescute pe binecuvântatul pământ al României: Căsătoria apropiată a preaiubitului Meu fiu, moștenitorul Tronului, asigură, pentru viitor, continuitatea Dinastiei, care legându-se soarta și aspirațiile sale cu soarta și năzuimtele țării, constituie, în viața statului, ideea statorniciei și stălpul împrejurul căruia bărbații patrioți se adună în vremuri de încercare.

Adânc îndurerat, aduc omagiul Meu memoriei victimelor a cărora pierdere o plâng împreună cu dnile voastre, în urma odiosului atentat săvârșit de niste minti rătăcite. Sunt sigur că reprezentanții poporului român, popor de ordine, care a fost totdeauna însuflețit de dragostea față de patrie și Tron, vor ști să facă zid de apărare împotriva turburărilor, cari întesc la zdruncinarea temelilor de ordine, fără care un stat nu poate exista.

Domnule vicepreședinte, Domnilor Senatori,

Cu o vie satisfacție constat că Senatul este adânc pătruns de greutatea sarcinilor ce timpurile actuale cer dela reprezentanții națiunii și că sunteți însufleții de voința nestramutată de conlucra la marea operă de refacere a cărei împlinire numai, poate asigura României locul la care are dreptul după jertfele îndurate și rolul ce a jucat în marea luptă, pentru dreptate și întregire.

Astăzi prin confirmarea de către marile Puteri a drepturilor noastre istorice asupra Basarabiei, unită cu noi prin voința poporului basarabean, hotarele noastre sunt pentru vece stabilite, ne putem deci consacra toată mintea noștră operelor pacifice.

Multe și grele probleme stau înaintea domniilor voastre și cer o deslegare chibzuită și tramică. Nu mă îndoiesc că pentru rezolvirea definitivă a reformei agrare, asiențată cu nerăbdare de populația țărănească în tot cuprinsul României întregite, veți pune toată mintea și toată experiența dvoastră în serviciul țării spre a-i da o soluție bazată pe principiile de dreptate și echitate.

Cu un mare puțină sollicitudine ve-ți examina și d-v. chestiunile tot așa de importante ale organizării muncii, stabilind baze temeinice cari asigurând progresul social, vor forma condiția de existență pentru viitorul nostru ca un stat mare și așezat pe temelii sociale sănatoase.

Străns legate cu aceste probleme ca și cu reforma electorală, trebuie să pășim să desvoltăm învățământului, pentruca, pe deoparte numărul neștiutorilor de carte să se împuțineze cât mai mult, iar pe de altă parte prin înmulțirea școlilor speciale, înțelegerea sa se preătească pentru noua viață economică a României, pe calea unei agriculturi perfecționate și îmbrățișării meseriilor și industriei naționale. Numai așa reforma agrară împreună cu reorganizarea muncii, își vor îndeplini mențea pentru îmbogățirea și întărirea statului.

Dar mai presus de toate, măsuri pentru înlesnirea și intensificarea transporturilor, pentru regularea finanțelor și stabilirea unui buget echilibrat, trebuie să fie obiectul preocupărilor domniilor voastre împreună cu guvernul meu, căci orice întârziere în îmbunătățirea transporturilor și a finanțelor țării poate aduce cele mai grave zdruncinări în viața economică a statului și a tuturor cetățenilor.

Domnule vicepreședinte, Domnilor Senatori,

Marea operă de refacere și de consolidare nu se va putea realiza în folosul țării, dacă străduințele noastre nu vor fi animare de un spirit nou și de dragostea de muncă, care împinge pe toți fiii acestei țări să pună toate silințele, toată experiența, toată știința și mai presus de toate întreaga lor iubire de neam și de țară, în serviciul binelui obștesc. A trecut timpul vorbelor și a sunat ceasul să se traducă vorbele în fapte; poporul care nădăjduiește dela reprezentanții săi o operă de însănătoșire și consolidare socială pe baza ideii dreptății pentru toți, are dreptul să ceară dela toate clasele și dela toate forțele ca să muncească numai pentru scopul unic de a refăce, de a înalta la o stare cât de înfloritoare, iubita noastră patrie și în această muncă nici o energie nu-i de prisos.

Cu mare mulțumire văd că Senatul este pătruns de aceste idei.

Sunt cinci ani de când am spus într’un ceas solemn că voi fi bun român și voi fi până la sfârșitul meu: căci în inima mea nu este alt sentiment mai tare decât iubirea de țară, de aceea am dreptul să vă spun astăzi și domniilor voastre și tuturor fiilor acestei țări: punși la o parte certurile, sfârșiiți cu desbinările, fii buni români.

Încă odată vă mulțumesc pentru bunele urări ce Ne aduceți Reginei, Mie și Familiei Mele și vă doresc tuturor spor bun la munca pentru îndreptarea și înălțarea scumpei noastre Români.

Telegrame

(„Ag. Damian”).

Demisia dlui Titulescu fapt împlinit.

București. — Retragerea dlui Titulescu din guvern este fapt împlinit.

In cercurile guvernamentale se vorbește că remanierea se va face în modul următor: d. Petrovici va lua portofoliul lucrărilor publice, d. gen. Văleanu va trece la comerț și industrie, iar primul ministru d. gen. Averescu va lua conducerea ministerului de comunicație.

Subsecretariatul naționalităților și cercurile parlamentare.

București. — Cercurile parlamentare sunt de părere că proiectul relativ la înființarea subsecretariatului naționalităților va provoca în cameră o mare discuție.

Parlamentarii ardeleni sunt de părere ca acest proiect nu va putea fi trecut în cameră.

Sedința comisiei agrare.

București. — Comisia agrară tinând sedință sub președenția dlui ministru Garoflid a discutat chestiunea pretului pământurilor expropriate. S’a decis ca pretul de răscumpărare a pământurilor expropriate, să se plătească imediat marilor proprietari.

Mack Cormick în Varșovia.

Varșovia. — Senatorul american, Mack Cormick însărcinat de Harding a face o călătorie în Europa pentru a cunoaște situația, a sosit cu un tren special la Varșovia. D. Cormick va vizita orașele mai mari din Polonia pentru a cunoaște în deosebi situația economică a țării.

Serbarea Crăciunului romano-catolic în Capitală.

București. — Cu ocazia sărbătoarei Crăciunului romano-catolic în catedrala Sfântul Iosif liturgia solemnă a fost oficiată de nunțul papal, asistând și M. Sa Regele, însoțit de membrii guvernului.

Confiscarea ziarelor bucureștene la Iași.

Iași. — Unele ziare din București au scris că la Oradea-Mare au fost prinși făptuitorii atentatului dela Senat. Prefectura poliției a oprit punerea în vânzare a acestor ziare, confiscându-le.

Esuarea tratatelor de colaborare dintre guvern și Federație.

București. — Tratatul urmate în scopul ca Federația să colaboreze cu guvernul au esuat. Partidele din Federație au declarat că nu doresc să conlucreze cu actualul guvern. Partidul dlui Tache Ionescu, cu toate acestea, a inițiat noi încercări pentru a apropia partidele din Federație, de guvern.

Fraudele dela direcția financiară din Ploest.

Ploest. — Curtea marțială dela Corpul II de Armată a luat în dezbateri chestiunea fraudei de 2 milioane comișă la direcția financiară din localitate.

Austria solicită ajutorul României

București. — Ministrul plenipotențiar al Austriei a făcut o vizită ministrului de externe, dlui Tache Ionescu, solicitând concursul acestuia în scopul ca România să ajute Austria, trimițându-i alimente. D. Ionescu a promiș ministrului austriac că va face tot ce este posibil pentru a înlesni situația alimentărei Austriei.

Redactor responsabil: Traian P. Nicolai
Editor responsabil: Laurențiu Luca.

DACĂ DOREȘTI SĂ CUMPERI MOBILE, să nu-ți pară rău de cheltuețele unui drum până la Târgul-Mureș și să vezi uriașele, splendid aranjatele saloane de mobile alui : : :

SZÉKELY ȘI RÉTI

Fabrică de mobile transilvăneană. Soc. pe A.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **INGRIJITOARE DE GRADINA DE COPII** (ovonă) la asilul de copii al statului din Timișoara.

Rugărilor sunt a înainta subscrierului până la 15 Ianuarie 1921 st. n. alăturând.

1. Testimoniile despre școalele absolvite.
2. Diploma de îngrijitoare de grădini.
3. Eventuale alte testimonij despre serviciile de până acum.

Rr. Andressi
medic-șef-director.

A 2308-2

Avizăm onorajii nostri comercianți că ne-a sosit un nou transport de **mărfuri din Galați**

și anume: textile, mărfuri coloniale, misir, bumbac, talpă și altele, și îi rugăm să-și facă comenziile din vreme.

„Arădana”
societate comercială și industrială ARAD.

A 2263

In atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzilor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile **WIEGENFELD**, Arad, strada Eminescu (Deák Ferenc) nrul 40. Wt 2230-50

HÂRTIE DE CONCEPT

format nulaș dublu 42-68 cm.) de 24 chilograme și format 13" (68-95 cm.) de 50 chilograme, de vânzare în mic și mare la

LIBRĂRIA CONCORDIA
ARAD, strada Eminescu No 39.

FRATII BLOCH
BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI No 47.

VECHIUL MAGAZIN SPECIAL de VESTIMENTE și ARGII TARII BISE- RICEȘTI PENTRU RITUL ORTO- DOX ROMÂN. :: LA CERERE TRI- METEM MOSTRE și PREȚURI.

Atelierele de construcțiuni de Mori moderne Automate

SECK DRESDA

aduc la cunoștința industriei Morăritului din întreaga Românie Mare că instalează și furnizează mori automate după sistemul lor neîntrecut în termenul cel mai scurt. :: Inginerii noștri specialiști stau la dispoziția clienților în biroul reprezentantului nostru general pentru întreaga Românie Mare

JACQUES GOLD
BIROU TECHNIC, BUCUREȘTI strada PARIS 21-23.
Go 2211-10

CREMA MARGIT se bucură de cea mai largă popularitate în întreaga lume. Infrumțează pielea și îi dă fineță rară. Compoziția ei nonnuroasă și inofensivă face să dispară de pe obraz pistruiele, petele de ficat, bubuțele, încrețiturile și întinereste și înviează chiar și pielea persoanelor mai înaintate în vârstă. Crema se pune în circulație în tegie de sticlă p. prețul de 7-50 Lei

SĂPUNUL MARGIT, compoziție fără leșie infrumțează pielea. Prețul 5-50 Lei.

PUDRA MARGIT, compoziție de prima calitate, fără materii stricăcioase, acoperă invizibilă pielea. Prețul 6- Lei. (în toate culorile)

APA de GURA MARGIT, 20- Lei.

CREMA de DINȚI MARGIT, 5- Lei.

Dr. FÖLDES și HEHS Arad.

Depozit general: **L. BOGOY** București, str. Vultur 43.
F5 2088-60

A APĂRUT
CALENDARUL GOSPODARILOR

pe 1921. Cu 2 suplimente gratuite adică: un tablou după pictorul Strâmbu și calendar de perete. De vânzare la principalele librării din România. Prețul 5 Lei.
Ca 2206-5

PEPINIERELE OSORHAN și CONS.
DIOȘIG în BIHOR.
execută cele mai sănătoase și viguroase vite americane altoite și nealtoite. — Catalog gratis franco. O 2280-10

Armin Cohn și Fratele
STRADA BUCUR ARAD (EÖTVÖS-U.) 11.

MAGAZIN de STICLĂ

Care sub războiu a fost închisă, s'a deschis iară. Are în depozit: Sticlă în tablă, sulfată și pentru lămpi precum și articli p. lămpi Agenția principală a fabricii de sticlă din Berlin. Liferează: sticle de vin, de licheruri, de cognac, păhare, sticle pentru medicamente etc. Serviciu prompt și ieftin.
Wa 2311-2

FEDERAȚIA COOPERATIVELOR SĂTEȘTI

DIN BUCUREȘTI, CALEA MOȘILOR numărul 41

APROVIZIONEAZĂ

din depozitele sale din București, Brăila, Constanța, în mod permanent Cooperativele Sătești cu: pânzetură, stofe, încălțăminte, pielărie, articole de menaj, auto-tractoare, unelte agricole, cu prețurile cele mai avantajoase. Ba 2293-10

BANCA VITICOLĂ a ROMÂNIEI

SOCIETATE ANONIMĂ. — BUCUREȘTI, STRADA BURSEI Nrul 2.

AVIZ D-LOR VITICULTORI!

Se pune la dispoziția Domnilor Viticultori toate materialele și aparatele necesare pentru cultura viei manipularea și conservarea vinurilor. Toate aceste Materiale și Aparate sunt aduse din țările de origine dela cele mai bine reputeate fabrici.

BANCA DISPUNE DE MARI CANTITAȚI DE:

SULFAT DE CUPRU

(Mafă pură Englezească). Domnii Viticultori sunt sfătuiți a nu confunda acest produs cu mărfuri de proveniență nesigură, având o concentrare inferioară și punând în pericol recolta prin acțiunea lor neîndestulătoare.

PUCIOASA SUBLIMATA

de proveniență italiană, absolut necesară pentru preîntâmpinarea oidiumului.

Aparate „Vermorei”
(Ville Franche) cu piesele lor de schimb.

Aparate sistematice
p. fabricarea Țuicei (fabricațiune Derroy Paris)

POMPE

Pentru manipularea Vinurilor, de mână, electrice și cu esență, complete inclusiv Motorul.

Aparatele cele mai noi,
pentru spălat sticle, umplut, astupat și capsulat.

Aparate pentru debitat berea

Este în interesul Domnilor Viticultori și Comercianți de Vinuri să-și rețină din vreme articolele de cari au nevoie.

Me 2283-6

FILTRE PENTRU VIN CAZANE

pentru sterilizat butoaiele.

Cauciucuri diverse Robinete, Canale etc.

Vase și Ustensile
pentru pivniți, fabricațiune franceză.

Aparate pentru dozaj
și controlul vinurilor.

Hipermanganat Metabisulfat

Pucioasă pentru afumare